

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/71/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616209478
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6616209478.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Petra Priehodu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P., Odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: A. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. U. XXXX/XX, XXX XX P., štátny občan SR, zast. JUDr. Adrianou Krpčiarovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Kováš / Krpčiarová & partners s.r.o., M. Bela 2, 984 03 Lučenec, A. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. U. XXXX/XX, XXX XX P., t. č. bytom U. S. XX, XXXX G., X., štátna občianka SR, zast. JUDr. Renátou Endrödyovou, advokátkou, so sídlom Dr. Herza 26, 984 01 Lučenec, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/50/2016 - 16 zo dňa 03. 08. 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **z r u š u j e** a **v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu zveril maloletého L. A., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti otca A. A., nar. XX. XX. XXXX. Matke maloletého dieťaťa uložil povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletého L. A., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 80,- Eur mesačne počnúc dňom 30. 07. 2016 s tým, že splatnosť určeného výživného určil vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Matke maloletého dieťaťa uložil povinnosť zdržať sa vycestovania do zahraničia spolu s maloletým dieťaťom, a to až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 4P/50/2016. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že právomoc Okresného súdu Lučenec na konanie v tejto veci vyplýva z nariadenia Rady (ES) č. 2001/2003 z čl. 1 bod 1 písm. b/, čl. 8 bod 1. Záver okresného súdu o právomoci na konanie žiadnym spôsobom okresný súd nezodôvodnil. Okresný súd mal za to, že z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom je preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nebol dosiaľ upravený, preto dospel k záveru, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania a dočasne upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletému L., nakoľko je to v záujme maloletého dieťaťa, preto návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti vyhovel. Z návrhu otca, ako aj zo správy kolízneho opatrovníka bolo súdu zrejmé, že matka spolu s maloletým hodlá v najbližšej budúcnosti opäť vycestovať do X., pričom otec s vycestovaním maloletého L. do zahraničia vyslovene nesúhlasí. Na základe uvedeného mal súd za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby okamžite vydal rozhodnutie, ktorým dočasne zakáže matke vycestovať do zahraničia spolu s maloletým L., nakoľko vycestovaním matky do zahraničia bez súhlasu otca by otec stratil možnosť kontaktovať sa s dieťaťom a keďže po nariadení neodkladného opatrenia súd začne bez návrhu konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému L., je tu obava, ak matka s maloletým dieťaťom vycestuje do zahraničia, súd nebude vedieť zabezpečiť jej účasť na pojednávaní. Vo vzťahu k návrhu

otca, aby dočasne upravil styk matky s maloletým dieťaťom, súd uviedol, že nie je viazaný návrhmi účastníkov, za danej situácie má za to, že neodkladným opatrením je dôvodné dočasne zveriť dieťa do starostlivosti otca a matku zaviazat' platením výživného, nakoľko doteraz o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu nebolo rozhodnuté a rodičia sa na tejto úprave nevedia dohodnúť. Poukázal na to, že matka maloletého L. dobrovoľne odovzdala do starostlivosti otca, a preto vzhľadom na výrok rozhodnutia, ktorým súd zakázal matke vycestovať do cudziny spolu s maloletým, nie je dôvod, aby jej otec v styku s dieťaťom akýmkoľvek spôsobom bránil. Súd dospel k záveru, že nie je v danom prípade nevyhnutné, aby úprava styku matky s maloletým dieťaťom bola riešená neodkladným opatrením, keďže súd sa s úpravou styku vysporiada v konečnom rozhodnutí vo veci samej. K stanovenej výške výživného v odôvodnení rozhodnutia okresný súd neuviedol nič.

2. V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu okresného súdu v celom rozsahu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa s poukazom na to, že otec dieťaťa vo svojom návrhu zámerne, ako aj následne v konaní pred pracovníkmi ÚPSVaR P. uvádzal nepravdivé údaje a zavádzal v snahe účelovo ovplyvniť rozhodnutie vo svoj prospech. Poukázala na to, že s otcom dieťaťa dlhodobo, od apríla 2006 začali bývať v spoločnej domácnosti v byte na X. U. XX, P. Ešte pred narodením maloletého L. pracovala matka dieťaťa ako F. v X.. Po narodení maloletého L. zostala tri roky na materskej dovolenke, starala sa o maloletého L., ako aj o maloletú Z. D., ktoré dieťa pochádza z predchádzajúceho vzťahu matky. Na obidve deti poberala prídavky a rodičovský príspevok na maloletého L. z X.. Po skončení materskej dovolenky, a teda aj po ukončení doby poberania vyššie uvedených dávok zostala od januára 2015 nezamestnaná, v P. si prácu nájsť nevedela, pričom otec dieťaťa bol v tom čase takisto nezamestnaný a keďže situácia sa stala časom finančne neúnosná, opäť nastúpila v máji 2015 do zamestnania v X. z dôvodu, že otec dieťaťa nebol schopný rodinu finančne zabezpečiť, nájsť si riadnu a stálu prácu. Pracovala na 3-týždňové turnusy tak, že 3 týždne bola v X. a 3 týždne bola doma. V čase, keď nebola doma, so starostlivosťou o deti otcovi dieťaťa pomáhala najmä matka odporkyne. Maloletý L. v tom čase už navštevoval škôlku. Koncom roka 2015 sa odporkyni naskytila príležitosť stáleho zamestnania v X. s pracovnou dobou 40 hodín týždenne, pričom otec dieťaťa chcel, aby spolu obidvaja vycestovali do X. na trvalo s tým, že v P. sa začal cítiť frustrovaný z nedostatku finančných prostriedkov, neschopnosti získať trvalú a slušne platenú prácu. Dohodli sa, že matka dieťaťa pracovnú príležitosť prijme, nájde im v X. byt a spolu sa tam presťahujú. Z tohto dôvodu prenajala v X. byt, zapísala staršiu dcéru do školy, L. do škôlky, prihlásila ich tam k trvalému pobytu, na cudzineckej polícii a k zdravotnému poisteniu. Otec dieťaťa za ňou pricestoval v apríli 2016, napokon však po dvoch mesiacoch v júni 2016 z X. odišiel naspäť na Slovensko, lebo odmietol v X. ísť čo i len na pracovný pohovor. Po návrate domov do P. otec dieťaťa začal žiť u svojej matky v 2-izbovom byte, kde táto žije spolu aj so svojim druhom a mladším bratom navrhovateľa. Poukázala na to, že byt, v ktorom spolu bývali v P. na X. U. XX, otec dieťaťa prenajal iným osobám. V júli 2016 otec dieťaťa pod zámienkou, že chce tráviť s maloletým L. prázdniny, maloletého L. vylákal od odporkyne a vzápätí podal na súde návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým súd požiadal o dočasné zverenie syna do jeho osobnej starostlivosti a nariadenie zákazu matky vycestovať s maloletým do zahraničia. Namietala, že nie je pravdou, že by s dieťaťom vycestovala do zahraničia napriek nesúhlasu otca dieťaťa, o čom priložila úradný preklad jeho vyhlásenia, predloženého cudzineckej polícii v X.. Tvrdila, že do X. sa presťahovali po ich vzájomnej dohode, odsťahovali sa tam aj so všetkými vecami, ktoré im do X. pomohol presťahovať otec matky maloletého dieťaťa, a to spolu s otcom dieťaťa. Z bytu na X. U. vypratali všetky veci a nábytok, plánovali zostať v X., doložila čestné vyhlásenia osôb bývajúcich v tom istom vchode, kde sa byt otca dieťaťa nachádza, ktorými preukazuje, že v byte v súčasnosti bývajú nájomcovia. Nie je pravdou, že by bránila otcovi dieťaťa v styku s maloletým dieťaťom a že by tento nemal vedomosť o tom, kde sa dieťa zdržiava. Dva mesiace, a to od apríla 2016 do júna 2016, navrhovateľ žil s odporkyňou aj deťmi v X., súhlasil s tým, že sa tam presťahujú jednak kvôli lepším životným podmienkam, ale aj pre lepšie možnosti zamestnať sa a finančne rodinu zabezpečiť. Na Slovensko sa vrátil na základe svojho vlastného uváženia, s matkou dieťaťa to nekonzultoval, len jej to oznámil. Nechal ju samú s obidvomi deťmi v X., napriek tomu zvláda matka dieťaťa postarať sa o deti, deti s adaptáciou nemajú problém, nakoľko sú na matku silne citovo naviazané, v X. sa im mimoriadne páči. L. navštevuje škôlku, kde sa o 20 detí stará 6 učiteliek, ktoré majú dostatočný priestor deťom pomáhať s adaptáciou a výučbou jazyka. Pracovná doba matky nie je prekážkou v riadnej starostlivosti o deti, keď pracuje 40 hodín týždenne a nemá nijaký nadštandardný pracovný čas. Má za to, že správanie a postoje otca dieťaťa sú vo vzťahu k ďalšiemu vývoju dieťaťa vyložené škodlivé. Matka dieťaťa považuje otca dieťaťa za nezodpovedného, nespoľahlivého, neschopného nájsť si riadnu a trvalú prácu. Poukázala na to, že najskôr deti pripravovali na odchod do X., presťahovali sa tam, ona vybavila všetky formality potrebné k ich pobytu a keď sa tam presťahovali a deti tam začali navštevovať školu a škôlku, otec

dieťaťa svojvoľne zmenil svoje rozhodnutie, odišiel zo spoločnej domácnosti, následne si k sebe vzal aj syna neberúc ohľad na jeho súrodenecké väzby, ani na naviazanosť na matku. Nie sú pravdivé tvrdenia, že by s maloletým nechodila na lekárske prehliadky, o čom doložila potvrdenie o vyšetrení zo dňa 08. 07. 2016, doložila výplatné listiny za mesiace február až jún 2016, z ktorých vyplýva jej priemerný mesačný príjem 1.501,15 Eur, zároveň uviedla, že k tomuto poberá príspevok na bývanie v sume 47,28 Eur, prídavky na deti v sume 389,- Eur a na maloletú Z. platí jej otec výživné v sume 70,- Eur. Matke nič nebráni v tom, aby sa aj naďalej riadne starala o maloletého L., ktorého jej veľmi necitlivým a nevhodným spôsobom otec dieťaťa odobral. Maloletý L. je v X. na adrese matky riadne prihlásený k trvalému pobytu, zdravotnému poisteniu, navštevuje v mieste svojho bydliska škôlku, cíti sa s matkou a staršou sestrou v X. spokojne, veľmi rýchlo a dobre si zvykol na nové prostredie, začal sa učiť E. jazyk a celkovo sa veľmi dobre adaptoval na nové prostredie. Uviedla, že otcovi dieťaťa nemieni nijakým spôsobom brániť v styku so synom, avšak nepovažuje za vhodné, aby bol maloletý L. zverený do jeho osobnej starostlivosti práve kvôli tomu, že po jej dlhoročných skúsenostiach so spolužitím s otcom dieťaťa neverí tomu, že by tento bol schopný finančne či inak zabezpečiť starostlivosť o syna. Namietala, že neboli splnené podmienky v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 CMP na neodkladné zverenie maloletého L. do dočasnej starostlivosti otca. Maloleté dieťa nezostalo bez akejkoľvek starostlivosti, lebo matka sa o neho príkladne a riadne starala; síce v zahraničí, ale s riadnym súhlasom otca dieťaťa. Život, zdravie, ani priaznivý vývoj dieťaťa neboli nijak ohrozené ani narušené. Navrhla, aby odvolací súd neodkladné opatrenie zrušil. Svoje odvolanie matka maloletého dieťaťa v zákonom stanovenej lehote doplnila podaním zo dňa 22. 08. 2016, v ktorom namietala, že súd prvej inštancie nevenoval dostatočnú pozornosť skúmaniu svojej príslušnosti a konal vo veci v rozpore s ustanoveniami nariadenia Rady Európskej únie č. 2201/2003 ES s poukazom na čl. 1 bod 1b, čl. 2, čl. 8 bod 1, čl. 17. Matka dieťa neodviedla do X. bez súhlasu otca, ale naopak s jeho súhlasom, teda na základe ich vzájomnej dohody. Maloletý L. je od 15. 03. 2016 prihlásený k trvalému pobytu na adrese U. S. XX, XXXX G., X., a od 01. 04. 2016 navštevoval v X. aj škôlku. Z predložených potvrdení o prihlásení k trvalému pobytu a potvrdení o návšteve škôlky jednoznačne vyplýva, že maloleté dieťa sa v X. zdržiavalo na základe dohody rodičov, jeho prítomnosť na uvedenom mieste nebola príležitostná ani náhodná, naopak, dieťa nielenže bolo prihlásené v X. k trvalému pobytu a navštevovalo tam školské zariadenie, ale započalo aj s integráciou do nového sociálneho a spoločenského prostredia. Na základe uvedených skutočností má za to, že na konanie v tejto veci nie sú príslušné súdy Slovenskej republiky, a preto je potrebné uznesenie okresného súdu zrušiť a konanie zastaviť.

3. Otec maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že matka spolu s odvolaním predložila súdu prílohy v E. jazyku nepreložené (až na jednu výnimku), pričom otec dieťaťa neovláda E. jazyk, preto k predloženým prílohám sa nemôže vyjadriť. Žiada, aby zo strany matky súd zabezpečil úradne preložené doklady do slovenského jazyka tak, aby sa otec maloletého dieťaťa vedel k predloženým dôkazom vyjadriť, nakoľko v opačnom prípade by sa jednalo o porušenie základných procesných práv otca. Matka v písomnom vyjadrení, resp. odvolaní uvádza okolnosti vysoko zavádzajúce, nepravdivé, prípadne vykonštruované. Namietal, že by bol dal matke súhlas k tomu, aby maloletý L. žil v X. spolu s matkou. Ak matka disponuje nejakým podobným dôkazom, tento považuje za vykonštruovaný, prípadne falošný, keďže takýto súhlas podľa tvrdenia matky existuje, ale v E. jazyku, ktorý otec dieťaťa neovláda, a teda ani nemôže vedieť, čo je obsahom takéhoto dokladu. Vo vzťahu k bytu v X. uviedol, že ako partner matky samozrejme pomohol predmetný byt zariadiť a pár týždňov v X. spolu ako rodina aj zostali. Počas tohto obdobia sa snažil matke pomôcť adaptovať sa na prostredie v X. v prenajatom byte. Pokiaľ ona bola v práci, staral sa o obidve deti, ako aj o domácnosť, nakoľko pracovná doba matky začínala skoro ráno a z práce chodievala najčastejšie až večer po 17.30 hodine. Snažil sa matke dieťaťa dohovoriť, že takéto prostredie pre syna nie je vhodné, keďže maloletý L. nevedel po E. a de facto sa dostal do úplne cudzieho prostredia, čo na maloletého začalo veľmi negatívne vplývať. Maloletý L. navštevoval v P. predškolské zariadenie (škôlku), kde sa mal následne aj maloletý L. vrátiť. Matka bez vedomia otca odhlásila maloletého od detského lekára, vyhlásila maloletého zo zdravotnej poisťovne a po doručení uznesenia o neodkladnom opatrení zrušila maloletému trvalý pobyt v P., rovnako ho odhlásila zo škôlky, pričom všetky tieto podstatné okolnosti, týkajúce sa maloletého dieťaťa, urobila bez vedomia otca, a to pravdepodobne jedine s cieľom vytvoriť ilúziu o tom, kde je obvyklé miesto pobytu maloletého dieťaťa. S tvrdením matky nesúhlasí, má za to, že trvalým pobytom dieťaťa je adresa X. U. XXXX/XX, P. v byte, vlastníkom ktorého je otec dieťaťa a kde celá rodina aj žila niekoľko rokov. Matka dňa 16.08.2016 podala na Okresný súd Lučenec návrh na zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a o určenie výživného, kde žiadnym spôsobom miestnu príslušnosť Okresného súdu Lučenec nenapadla. Následne podala odvolanie voči napadnutému uzneseniu, v

ktorom taktiež žiadnym spôsobom nenapadla príslušnosť Okresného súdu Lučenec, až svojim v poradí tretím úkonom sa snažila matka napadnúť príslušnosť okresného súdu. Otec bol nútený pristúpiť k inštitútu neodkladného opatrenia potom, ako sa mu matka A. K. začala vyhrážať, že maloletého syna unesie do X. a že ho už nikdy neuvidí. Jej správanie voči otcovi dieťaťa sa začalo negatívne stupňovať, niekoľko týždňov zamedzovala otcovi stretnúť sa so synom a bránila akémukoľvek kontaktu otca so synom. Z týchto dôvodov otec podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Otec matke nebránil po vydaní neodkladného opatrenia stretávať sa v P. s maloletým L., no matka aj napriek tomu, že mala vedomosť o predmetnom neodkladnom opatrení, bez súhlasu otca a povinnosti uloženej súdom napadnutým uznesením zdržať sa vycestovania s maloletým L. A. do zahraničia, uniesla maloletého L. opäť do X., ktorého vzala s tým, že sa so synom stretne v P. na pár hodín a následne otcovi dieťa vráti. Potajme vycestovala s maloletým L. do X., od tej doby odmietla otcovi umožniť akýkoľvek kontakt s maloletým L.. S poukazom na uvedené má za to, že uznesenie okresného súdu je dôvodné vo všetkých jeho výrokoch, preto navrhol, aby odvolací súd predmetné uznesenie potvrdil ako vecne a právne správne a odvolanie matky, ako aj jeho doplnenie zamietol v celom rozsahu.

4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že z dostupných dokumentov vedených v spisovom materiály vyplýva, že maloletý L. je od 15.03.2016 prihlásený k trvalému pobytu v X., kde od začiatku apríla tohto roku navštevuje aj materskú školu. Taktiež má v X. zabezpečenú aj zdravotnú starostlivosť. S vysťahovaním maloletého do X. otec súhlasil, dokonca sa tam plánoval aj zamestnať. S matkou maloletého L. sa predtým o všetkom rozprávali a dohodli, že z dôvodu lepších pomerov budú žiť v X.. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť.

5. Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca maloletého dieťaťa uviedla, že doteraz v konaní vedenom pod sp. zn. 4P/50/2016 urobila len jeden úkon, a to odvolanie proti uzneseniu okresného súdu dvomi písomnými podaniami, obidvomi v lehote na podanie odvolania - prvým označeným ako odvolanie podaným na súde dňa 16.08.2016 a druhým označeným ako doplnenie odvolania podaným na súde dňa 24.08.2016. Poukázala na to, že konanie o návrhu matky, ktorým sa domáhala zverenia dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, v konaní vedenom u Okresného súdu Lučenec pod sp. zn. 5P/58/2016 bolo zastavené. Doklady v E. jazyku, ktoré považovala za zásadné, t. j. písomné prehlásenie otca o udelení súhlasu s pobytom maloletého L. v X. a potvrdenie o návšteve dieťaťa v predškolskom zariadení v X. doložila s úradným prekladom; ostatné doklady v súlade so zásadou hospodárnosti konania nedávala prekladať. Čo sa týka vyjadrenia otca ohľadom udelenia súhlasu s prihlásením maloletého k trvalému pobytu v X., má za to, že otec nehovorí pravdu, predložila súdu úradne overený doklad, ktorý otec maloletého podpisoval pred cudzineckou políciou v X., ktorý doklad jasne hovorí o tom, že s jeho prihlásením k trvalému pobytu v X. otec súhlasil a tento súhlas vlastnoručne podpísal. Pokiaľ otec poukazuje na to, že nerozumie E. a ak niečo podpísal, nevedel čo je obsahom dokumentu, ktorý podpisuje, toto jeho tvrdenie neobstojí, nesie plnú zodpovednosť za listiny, ktoré podpisuje. Ak dokladu, ktorý podpisoval, nerozumel, mal jeho podpis odmietnuť. Prioritne však tvrdí, že otec dieťaťa veľmi dobre vedel, aké doklady podpisuje a pokiaľ dnes tvrdí niečo iné, je toto jeho tvrdenie účelové. Otec maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky sa vôbec nevyjadruje k čestným prehláseniam takmer všetkých susedov vo vchode, v ktorom vlastní byt na X. U. XXXX/XX, ktorí potvrdili, že v čase, kedy mal deklarováť, že so synom obýva tento byt, ho obývali úplne iní ľudia - nájomníci. Pokiaľ zavádzal súd pri deklarovaní svojich bytových pomerov, nemá problém klamať ani ohľadne iných skutočností, a preto jeho tvrdenia o tom, že v X. nevedel, čo podpisuje, považuje za nedôveryhodné. Poukázala na písomné vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. zo dňa 16.09.2016, ktorý navrhuje napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť. Napadnuté uznesenie bolo vydané v rozpore so závermi šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pretože už zo správy, ktorú Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vypracoval v konaní ešte dňa 02.08.2016, vyplýva, že tvrdenia otca sú v rozpore s tvrdeniami matky minimálne v tom, že otec tvrdil, že dieťa vycestovalo bez jeho vedomia a súhlasu, pričom stará matka pred úradom uviedla, že jej dcéra odišla do X. s dieťaťom aj so súhlasom otca, že majú v X. trvalý pobyt, že dieťa tam chodí aj do škôlky, že otec tam s nimi istú dobu aj žil. Otec dieťaťa tvrdil, že matka mu bráni v styku s dieťaťom, pričom na jeho požiadanie mu stará matka dieťa od dcéry doniesla na Slovensko, aby tu mohol s ním stráviť prázdniny. Napriek tomu sa súd dôsledne vyhodnotením a skúmaním týchto rozporných tvrdení nezaoberal a nariadil neodkladné opatrenie, hoci na to vôbec neboli splnené zákonné predpoklady.

6. Otec maloletého dieťaťa k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že kolízny opatrovník žiadnym spôsobom neprešetril pomery u matky, v akých podmienkach maloletý L. žije, nezaoberal sa otázkou hroziacej psychickej ujmy maloletého L. v dôsledku násilného odlúčenia od otca, starých rodičov, kamarátov v P., taktiež sa nezaoberal otázkou vplyvu cudzojazyčného prostredia na maloletého L., ktorý neovláda E. jazyk, a teda nerozumie okoliu, nevie vyjadriť svoje potreby jedine v slovenskom jazyku. Otec má vytvorené všetky podmienky k tomu, aby sa o maloletého L. riadne postaral. Má za to, že uznesenie okresného súdu je dôvodné vo všetkých jeho výrokoch, navrhol, aby odvolací súd predmetné uznesenie potvrdil.

7. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ust. § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario uznesenie okresného súdu podľa ust. § 389 ods. 1, písm. a) a b) CSP, v súlade s ust. § 2 ods. 1 CMP zrušil a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákona neustanovuje inak.

10. Podľa ust. § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu konania, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 389 ods. 1, písm. a) a b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené

a) procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

12. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 4P/50/2016-16 zo dňa 03.08.2016 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, a to do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, matke dieťaťa uložil dočasne povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 80,- Eur a zároveň matke dieťaťa uložil povinnosť zdržať sa vycestovania do zahraničia spolu s maloletým dieťaťom, a to až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 4P/50/2016. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že v predmetnej veci potom čo súd hore uvedeným uznesením nariadil neodkladné opatrenie, uznesením sp. zn. 4P/50/2016-20 zo dňa 08.08.2016 začal konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v zmysle § 23 ods. 2 CMP.

13. Okresný súd nariadil neodkladné opatrenie podľa § 367 CMP, podľa ktorého neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej starostlivosti; podľa § 366 CMP, podľa ktorého neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere a podľa § 325 ods. 2, písm. d), podľa ktorého neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že súd posudzoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal otec, pričom z tohto návrhu, ako aj z prešetrovania pomerov kolízny opatrovníkom mal okresný súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nebol dosiaľ upravený a z týchto dôvodov dospel k záveru, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania a dočasne upraviť výkon rodičovských práv a povinností, keďže je to v záujme maloletého dieťaťa a z týchto dôvodov návrhu otca v tejto časti vyhovel. Stanovenie výšky vyživovacej povinnosti v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nezdôvodnil. Vo vzťahu k vycestovaniu matky spolu s dieťaťom do X. za situácie, že otec s vycestovaním maloletého do zahraničia výslovne nesúhlasí, návrhu otca vyhovel, pričom poukázal na to, že takýmto vycestovaním matky do zahraničia bez súhlasu otca by otec stratil

možnosť kontaktovať sa s dieťaťom a keďže súd ďalej koná aj o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, mal súd obavu, že ak matka s maloletým dieťaťom vycestuje do zahraničia, súd nebude vedieť zabezpečiť jej účasť na pojednávaní. Vo vzťahu k právomoci okresného súdu konať vo veci, poukázal len na článok 1 bod 1, písm. b), článok 8 bod 1 Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003, keď uviedol, že právomoc Okresného súdu Lučenec na konanie vyplýva z týchto článkov. Svoj názor žiadnym spôsobom bližšie nezdôvodnil.

14. Preskúmaním veci s prihliadnutím aj na rodičmi predložené listinné dôkazy po rozhodnutí súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na zdôvodnenie rozhodnutia vykonané súdom prvej inštancie dospel odvolací súd k názoru, že uznesenie okresného súdu je potrebné zrušiť z dôvodov v zmysle § 389 ods. 1, písm. a) a b) CSP.

15. Odvolací súd uvádza, že je nepochybné, že okresný súd sa zaoberal aj otázkou právomoci súdu konať v predmetnej veci, pričom z odôvodnenia rozhodnutia žiadnym spôsobom nevyplýva, na základe čoho, akých skutočností okresný súd dospel k názoru, že má právomoc vo veci konať. V tejto časti odôvodnenie rozhodnutia súdu je nesprekúmateľné pre nedostatok dôvodov a trpí vadou arbitrárnosti. Odvolací súd poukazuje na to, že Slovenská republika a Rakúsko sú členmi Európskej únie, a preto sa na ne vzťahuje Nariadenie rady č. 2201/2003.

16. V zmysle článku 8 Nariadenie rady č. 2201/2003 súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania. Nariadenie č. 2201/2003 nedefinuje, čo sa rozumie pod „obvyklým pobytom.“ Súd musí tento pojem vykladať vždy v súlade s cieľmi a účelom uvedeného nariadenia a otázku obvyklého pobytu musí posudzovať v každom jednotlivom prípade na základe individuálnych skutkových okolností toho ktorého prípadu. Treba zdôrazniť, že pre právomoc je určujúci čas začatia konania na súde. Po začatí konania zostáva súdu v zásade zachovaná právomoc, aj keby dieťa počas konania nadobudlo nový obvyklý pobyt v inom členskom štáte (zásada perpetuatio fori). Zmena obvyklého pobytu dieťaťa počas konania preto sama o sebe ešte neznamená zmenu alebo zánik právomoci. Odvolací súd poukazuje na výklad obvyklého pobytu maloletého v rodinnom spore, podaný Súdnym dvorom Európskej únie (ďalej „Súdny dvor“) vo veciach sp. zn. C-523/07 zo dňa 02.04.2009 a sp. zn. C-497/10PPU zo dňa 22.12.2010. Vo veci sp. zn. C-523/07 Súdny dvor uviedol, že pojem „obvyklý pobyt“ v zmysle článku 8 ods. 1 Nariadenia rady č. 2201/2003 treba vykladať tak, že mu zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia; na tento účel treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte; je na vnútroštátnom súde, aby určil, kde má dieťa obvyklý pobyt, majúc na pamäti všetky osobitné skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu. Vo veci sp. zn. C-497/10PPU Súdny dvor zopakoval závery z predchádzajúceho rozsudku vo veci sp. zn. C-523/07 a pre účely stanovenia obvyklého pobytu v osobitnom prípade dojčaťa uviedol, že nariadenie neobsahuje žiadnu definíciu pojmu „obvyklý pobyt“; použitie prídavného mena „obvyklý“ umožňuje jednoducho dospieť k záveru, že pobyt musí vykazovať určitú stabilitu alebo pravidelnosť; na účely odlišenia obvyklého pobytu od jednoduchej dočasnej prítomnosti treba zdôrazniť, že táto prítomnosť musí mať v zásade určité trvanie, aby odzrkadľovala dostatočnú stabilitu; nariadenie č. 2201/2003 však neupravuje minimálnu dĺžku; na zmenu obvyklého pobytu u hostiteľského štátu sa totiž ráta najmä vôľa dotknutej osoby vytvoriť v ňom stále a obvyklé centrum svojich záujmov s úmyslom dať mu stabilnú povahu; trvanie pobytu tak môže slúžiť iba ako indícia v rámci posúdenia stability pobytu, pričom toto posúdenie sa musí uskutočniť vo svetle všetkých osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu; vo veci samej môže mať navyše vek dieťaťa osobitný význam; sociálne a rodinné prostredie dieťaťa, ktoré sa významne podieľa na určení miesta jeho obvyklého pobytu, sa totiž skladá z viacerých faktorov závislých od veku dieťaťa; faktory, na ktoré sa má prihliadnuť v prípade dieťaťa v školskom veku, sa tak líšia od tých, ktoré treba prihliadnuť, ak ide o neplnoletého, ktorý ukončil svoje štúdiá alebo od tých, ktoré sú relevantné pokiaľ ide o dojča; vo všeobecnosti je prostredím dieťaťa v nízkom veku v prvom rade rodinné prostredie určené príslušnou osobou alebo osobami, s ktorými dieťa žije, ktoré ho skutočne opatrujú a starajú sa oň. Na základe uvedeného, Súdny dvor uzavrel, že pojem „obvyklý pobyt“ sa má vykladať v tom zmysle, že tento pobyt zodpovedá miestu, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia; na tento účel a v prípade, keď ide o situáciu dojčaťa, ktoré býva so svojou matkou iba niekoľko dní v inom členskom štáte, ako je štát jeho obvyklého pobytu, do ktorého bolo premiestnené, treba vziať do úvahy najmä na jednej strane trvanie,

pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území tohto členského štátu a dôvody presťahovania matky do tohto štátu a na druhej strane najmä z dôvodu veku dieťaťa, geografický a rodinný pôvod matky, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré matka a dieťa udržiavajú v tom istom členskom štáte; je na vnútroštátnom súde, aby určil, kde má dieťa obvyklý pobyt a zohľadnil pritom všetky osobitné skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu.

17. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že Súdny dvor zveruje stanovenie obvyklého pobytu maloletého pre účely určenia právomoci podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 2201/2003 do pôsobnosti vnútroštátneho súdu, ktorý je povinný predovšetkým zohľadniť všetky skutkové osobitosti každého jednotlivého prípadu; pri zohľadnení miery začlenenia maloletého do sociálneho prostredia na účely určenia jeho obvyklého pobytu ponúkol Súdny dvor 9 kritérií, ku ktorým by mal súd prihliadať:

1. trvanie pobytu,
2. pravidelnosť pobytu,
3. podmienky pobytu,
4. dôvody pobytu,
5. štátna príslušnosť maloletého,
6. miesto a podmienky školskej dochádzky,
7. jazykové znalosti maloletého,
8. rodinné väzby maloletého,
9. sociálne väzby maloletého.

Súdny dvor nestanovil žiadnu hierarchiu týchto kritérií, preto každé z nich má rovnakú relevanciu. V prípade maloletého nízkeho veku je potrebné navyše prihliadať aj na vôľu osoby (rodiča), v ktorého faktickej starostlivosti sa maloletý nachádza, ako aj na dôvody jeho presťahovania sa a mieru jeho začlenenia do rodinného a sociálneho prostredia; súčasne pre prípad, že by ani na základe uvedených kritérií nebol súd schopný stanoviť miesto obvyklého pobytu maloletého, má súd skúmať či svoju právomoc nemôže založiť na článku 12 nariadenia č. 2201/2003 a iba v prípade, že to nie je možné určiť právomoc s ohľadom na prítomnosť maloletého (článok 13 ods. 1 nariadenia č. 2201/2003). Súd prvej inštancie pri konštatovaní svojej právomoci však takýmto spôsobom nepostupoval, keď rozhodnutie o založení právomoci o tom, že vec patrí do právomoci slovenských súdov, žiadnym spôsobom nezodôvodnil. Odvolací súd uvádza, že jednou z procesných podmienok je právomoc a príslušnosť súdu vo veci konať. Keďže právomoc súdov Slovenskej republiky konať v predmetnej veci bola spochybnená matkou maloletého dieťaťa, bude povinnosťou súdu prvej inštancie predovšetkým v prvom rade vyriešiť otázku právomoci súdov Slovenskej republiky vo veci konať. Z doteraz predložených dokladov zo strany matky (a to tých, ktoré boli predložené matkou spolu s úradným prekladom do jazyka slovenského), sa námietka zo strany matky, ktorá namieta, že vec nepatrí do právomoci slovenských súdov, javí ako pravdepodobná. Keďže však otec maloletého dieťaťa namieta predloženie dokladov zo strany matky v nemeckom jazyku, bez preloženia do úradného jazyka, t. j. do jazyka slovenského, súd prvej inštancie posúdi, či pre posúdenie otázky právomoci súdov Slovenskej republiky je dôležité, aby matka doložila preklady aj ostatných ňou predkladaných písomných dokladov, ktoré sú vyhotovené v jazyku inom, ako v jazyku slovenskom.

18. Odvolací súd uvádza, že okrem dôvodu zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1, písm. a) CSP, v súdnej veci existuje dôvod pre zrušenie rozhodnutia aj v zmysle § 389 ods. 1, písm. b) CSP, a to z dôvodu nedostatočného zdôvodnenia rozhodnutia súdom prvej inštancie, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť, na základe akých skutočností okresný súd rozhodol o návrhu otca maloletého dieťaťa, ktorý sa domáhal vydania neodkladného opatrenia. Odvolací súd poukazuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to vrátane uznesenia, ktorým súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí spĺňať náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP a musí obsahovať tie skutočnosti, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie súdu a tiež základnú myšlienkovú líniu, ktorou sa súd riadil, keď dospel k právnym záverom uvedeným v rozhodnutí. Formulačne má byť odôvodnenie rozhodnutia dostatočne pochopiteľné pre účastníkov konania a musí byť natoľko presvedčivé, aby odôvodňovalo záver uvedený vo výrokovvej časti rozhodnutia. Keďže uznesenie okresného súdu buď vôbec alebo nie v dostatočnej miere uviedol na základe akých skutočností rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spôsobom, ako je to uvedené vyššie, nešpecifikoval, ani nevysvetlil, čo ho k uvedenému záveru viedlo, rozhodnutie súdu prvej inštancie tak trpí vadou nepreskúmateľnosti nielen vo vzťahu k účastníkom konania, ale ani odvolací súd nemôže posúdiť, ktoré skutočnosti okresný súd považoval za relevantné a z ktorých dôvodov rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia tak, že maloleté dieťa dočasne zveril do starostlivosti otca, matke určil vyživovaciu povinnosť 80,- Eur a zároveň

matke zakázal spolu s dieťaťom vycestovať do zahraničia. Odvolací súd tak nemôže ani posúdiť, či okresný súd postupoval správne, pretože nevie, z akých skutočností okresný súd vychádzal a akými právnymi úvahami sa riadil.

19. V ďalšom konaní súd prvej inštancie predovšetkým bude skúmať, či predmetná vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, a to s prihliadnutím už na vyššie uvedené. Svoje rozhodnutie náležite zdôvodní, a to aj v prípade, keď dospeje k názoru, že vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ako aj v prípade, ak dôjde k záveru, že vec nepatrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, a to s prihliadnutím predovšetkým na vyriešenie otázky miesta obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v čase začatia konania. V prípade, že súd prvej inštancie dospeje k záveru, že vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky a bude rozhodovať aj o merite veci, svoje rozhodnutie v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP tiež náležite odôvodní tak, aby netrpelo vadou nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a aby účastníkom konania bolo zachované právo na súdnu ochranu.

20. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).